

Jatkuva oppiminen Suomen kestävän kasvun ohjelmassa: TEM-rooli

10.11.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PILARI 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestäväen kasvun vauhdittamiseksi

Komponentit:

- 2.1. Työllisyys ja työmarkkinat
- **2.2. Osaamistason nosto ja jatkuva oppiminen**
- 2.3. TKI-toiminnan intensiteetin, vaikuttavuuden ja kunnianhimon nostaminen
- 2.4. Koronakriisistä kärsineet alat ja kansainvälisen kasvun kärjet

Suomen kestäväen kasvun ohjelma-asiakirja:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163176/VN_2021_52.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Jatkuvan oppimisen linjaukset:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162614>

Elinikäisen ohjauksen strategia:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162576>

Osaamistason nosto ja jatkuva oppiminen

Kestävän kasvun ohjelma-asiakirjan sivut 193-219, rahoituksen kuvaus sivuilla 194 ja 219

Jatkuvan oppimisen uudistus: 44 M€

- Palvelukeskus / Koulutukset, 30 milj. euroa
- Ennakointi, 4 milj. euroa (TEM 0,65 M€)
- Ohjauksen kehittäminen sekä osaamisen arviointi ja validointi, 10 milj. euroa (TEM 7 M€)

Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelma: 46 M€

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus 26 miljoonaa euroa (Yhteiseen käyttöön TEM/OKM 26 M€)
- Korkeakoulujen digitalisaation ja joustavan oppimisen vahvistamisohjelma ("korkeakoulujen digivisio") 20 miljoonaa euroa

Korkeakoulujen aloituspaikkojen lisääminen: 15 M€

Ahvenanmaa: Osaamistason kohottaminen ja jatkuvan oppimisen uudistaminen, koulutuksen digitalisointi ja modernisointi: 2,7 M€

Ennakointi (0,65 M€)

Sisällöllisiä tavoitteita ja huomioita:

- **Ammattibarometrin** kehittäminen ml. alueellisen toimialatiedon tuottaminen koko työmarkkinoista. Yrityskyselyjen ja haastattelujen hyödyntämisen kehittäminen. Ammattibarometristä käynnissä esiselvitys.
- **Osaamisvarannon** ja -kysynnän jalostaminen. Sisältää myös tekoälyn ja suurten tietomassojen hyödyntämisen (pilotti), lyhyen aikavälin ennakointia ja kohtaantoa edistävien tietoprosessien kehittämisen.

Työikäisten osaamisen tunnistaminen (3 M€)

- Luodaan työpaikoilla ja muualla kertyneen osaamisen tunnistamiseen työvälineitä ja menettelyjä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksen laajentamisen tai osaamismerkkien ja muiden osaamiskuvausten avulla. Hyödynnetään jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta.
- TEM-OKM työryhmä perustettu -> sidosryhmätyöryhmä kokonaisuuden koordinointiin (osa RRF toimeenpanoa)
- Tavoitteena voisi olla testata erilaisia menetelmiä ja malleja työorganisaatioiden kanssa tehtävän pilotin avulla. Lähdeettävä liikkeelle tarpeiden kartoittamisesta, olemassaolevat välineet → erilaisia kokeiluja: pk-yritykset, isot yritykset, julkinen sektori, järjestökenttä

Elinikäisen ohjauksen koordinaatio ja tiedolla johtaminen (1,2 M€)

- Koordinoidaan valtakunnallisesti eri sektoreilla tapahtuvien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämistä. Kerätään ja analysoidaan tietoa ohjauspalveluista, projekteista, käytännöistä ja työvälineistä sekä tarjotaan koottua tietoa ja työvälineitä kaikkien ohjaustoimijoiden käyttöön toiminnan tueksi ja valtakunnallisten elinikäisen ohjauksen strategisten tavoitteiden toteutumiseksi.
- Elinikäisen ohjauksen laadunvarmistus: laadun seurantakriteerit ja mittarit
- Kansallinen ohjauksen tila –arviointi
- Vahvistetaan ohjauksen laatua erilaisilla laatukriteereillä
- Yhteistyö ELO-foorumin ja työjaoston kanssa

Urasuunnittelutaidot (1,2M) ja ohjaajien täydennyskoulutukset (1,6M)

Urasuunnittelutaidot

ELO-strategia: Suomessa ei ole määritelty 2020-luvun urasuunnittelutaitojen viitekehystä, joka huomioisi linkitykset hallituskauden politiikkaohjelmiin. Kaikenikäisten urasuunnittelutaitojen vahvistamiseksi olisi tarpeen käynnistää hanke, jossa sisältää seuraavat osiot (vrt. ELGPN, 2015a):

- Kuvaus siitä, mitä urasuunnittelutaidot sisältävät, ja mitä yksilön tulisi oppia omasta itsestään, opiskelu- ja työmahdollisuuksista sekä omasta tavastaan tehdä ratkaisuja.
- Kuvaus, miten urasuunnittelutaitoja voidaan oppia. Tämä ulottuvuus liittyy eri oppimistapoihin, oppimistuloksiin ja taitojen syvenemiseen. Tämä ulottuvuus liittyy myös kansalliseen opetussuunnitelmatraditioon ja pedagogisiin ratkaisuihin eri koulutusasteilla.
- Kuvaus siitä, millaisissa elämänvaiheissa, konteksteissa ja palveluissa urasuunnittelutaitoja opitaan.
- Kuvaus siitä, miten taitojen kehittymistä arvioidaan. Arvioinnin yhteydessä tulee tarkastella, missä määrin koko urasuunnittelutaitojen jäsenitys on tarpeellinen, mihin teoreettiseen lähestymistapaan jäsenitys perustuu, miten jäsenitys viedään käytäntöön, missä määrin saavutetaan tavoiteltuja tuloksia ja miten kustannustehokkaasti tuloksia saadaan.

Ohjaajien täydennyskoulutukset

- Ohjauksellinen työ eri sektoreilla on lisääntynyt ja ohjaustyötä tekevien osaaminen vaihtelee heterogeenisten koulutustaustojen mukaan. Vaikka joidenkin ohjaajien peruskoulutus ja osaamisvaatimukset ovat selkeät (esim. opinto-ohjaajat, ammatinvalintapsykologit), monet muut ammattiryhmät tekevät käytännössä ohjaustyötä, vaikka siihen ei välttämättä ole osaamista, koulutusta eikä työn vaativuutta tunnisteta.
- RRF-hankkeen työ käynnistyy ohjaajakoulutusten kokonaisarvioinnilla, jossa tarkastellaan ohjausalan ammattilaisten osaamisvaatimuksia eri konteksteissa, eri koulutusväyliä ja -rakenteita sekä sisältöjä.
- Hankkeessa kehitetään koulutusten sisältöjä vastaamaan monimuotoistuvia osaamistarpeita ja lisätään täydennyskoulutuksia liittyen ohjaajien digitaitoihin, kieli- ja kulttuuritietoisuuteen, vihreään siirtymään sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseen.

Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelma (26 M€ TEM ja OKM)

- Tavoitteena on kehittää jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, joka muodostuisi toisiinsa kytkeytyvistä älykkäistä sähköisistä palveluista sekä näihin kytkeytyvistä tietovarannoista
 - Oman tilanteen kartoitus ja tulevaisuuden visio: osaaminen, kiinnostukset, rajoitukset..
 - Mahdollisuudet: koulutustarjonta ja työpaikat nyt ja tulevaisuudessa
 - Ohjaus ja päätöksenteon tuki: palveluohjaus, seuraavat stepit
- Palvelukokonaisuus rakentuu sekä olemassa olevien palveluiden ja niiden taustatietovarantojen (mm. Opintopolku, Työmarkkinatori), sekä täysin uusien palveluiden (kuten ohjaus- ja kartoituspalvelu), tietovarantojen ja omien tietojen (omadata) hallinnan ratkaisujen varaan.